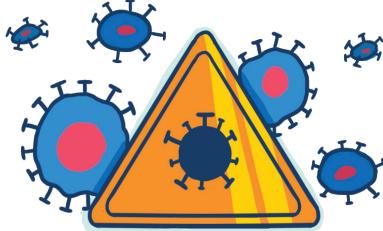

Ne **Secretaria de Cultura** xits'i k'o texe yo nte'e k'o mi sajá kja ts'imbaxkua, texe k'o ra kja'a k'o ne ngeme coronavirus (COVID-19) ñe ri tsja'a na jo'o texe k'o kja'a ngekuá dya ri sodye ñe dya ri kuajkú.

¿PJE PJEZHI K'E CORONAVIRUS?

Yo coronavirus nge na dyoji tr'exi o ngeme, nrese ne trje'e ra tsakú ri sodye na jo'o, nge yo pes'i yo nte'e ñe yo dyoxü.

Yo coronavirus kja nte'e mi kja'a k'e ngeme nu dya na zezhi kja yo nte'e k'o b'ub'ü na jo'o.

¿JA KJA'A GA KUAJKÚ?

Ne dadyo coronavirus COVID-19, ra kuajkú na nte'e nre na nte'e.

O kuajkú na nte'e k'o sodye ma je'e ñe ma jens'e pjotru o K'ijñi, ma in zengua na nte'e k'ü sodye, ma in penchi k'o ya kuajtú k'e ne ngeme ñe kja rri chorü in tee, in xijñu ñe in cho'o ma dya bi in xiñe.

¿PJE RI TSJA'A MA IN SO'O K'E NGEME CORONAVIRUS?

Ri tsja'a tr'onu kja
unidad ne inteligencia
epidemiológica ñe sanitaria.

Correo:
ncov@dgepisalud.gob.mx

Telefono:
(55) 5337 1845 o al (800) 004-4800

Ngumü:
Secretaría de Salud

Lengua:
Jñartjo (mazahua)

Traducción:
Sergio Nicolas Eugenio

GOBIERNO DE
MÉXICO

CULTURA
SECRETARÍA DE CULTURA

SALUD
SECRETARÍA DE SALUD

INAI
INSTITUTO NACIONAL DE LENGUAS INDÍGENAS

¿Ja kja'a gi soo?

Ri je'e ñe ri jens'

Ri pes'i o paa

K'o m'u kja in nzero

Uñi'i

Dya soo ra ts'onsy in jñau (ma i xi na zezhi ne ngeme)

Ma in soo ma dyakü in trje'e, ri ma'a kja ngunäte.

¿Pje ra kjaji mbara dya ra sodyeji?

Ra xiñe na jo'o k'o
nreje ñe k'o xabo o
usaji k'e pare gel nu
70 %.

Dya ri chorü in jmi ma
dya jo'o in dye'e, in
xijñu, in te'e ñe in cho'o.

Ma ri je'e o ma ri jense,
ri jense a kjanu, ri tsobü
in xijñu ñe in te'e k'o k'o
na b'itu o k'o in madye'ë.

**Ri chjintsi na jo'o ja k'o
ri ma'a ñe kja in
ngumü,** ja k'o in pepji, ja
k'o kara o nte'e, kja yo
b'ub'ü tr'ezi, ñe ja jmuru
yo nte'e. Ri jyesi ra kjogü
o nrajmü ñe ra kjogü ne
jyaru.

**Ri tseme kja in nzumü ma in soo trje'e ñe ri ma'a
kja ate ma in soo ja na yts'y** (in soo o paa ma
zärätsü na punkjü ne 38° C, k'e uñi'i, udyizi, pib'i in
boxü).

Dya ri chebi yo nte'e yo soo trje'e.

PEZHE ÑE K'O TSJA'A

¿Yo ñechje soo ra nris'i
ñe ne r jogü k'e
coronavirus?

Iyo. Yo ñechje dya so'o
ra siji mbara nrixkiji k'e
ngeme.

¿Ne ngeme dadyo
coronavirus soo ra xitsi
ja mi pes'i?

Iyo. Ngextrjo ri xitsi ma
ri pes'i k'e ngeme k'o
na xiskuama k'o mi
dakü kja laboratorio.

¿K'e ñechje k'e influenza
nre soo ra nrisi ne
ngeme coronavirus?

Iyo. Ne ñechje k'e
influenza dya nris'i k'e
ngeme. Ne ngeme
COVID-19 nestao naño
ñechje.

¿Ne dadyo ngeme
ngextrjo yo titi kja
ra zodye?

Iyo. Soo ra kuajtü texe
o nte'e, mberö yo titi
ra zodye na punkjü.

PJE RA TSAJI MA KARA NA PUNKJÜ NTE'E.

B'EPJI 1
(dyecha k'o
kja'a)
Otrjo tsotru.

Ri usaji k'e gel
k'o pare ma ri
kjogü kja
ts'imbaxkua.

Jñanrrü na
jo'o pje ri tsja'a
mbara dya ri
sodye.

Ri tsakuanü
ma o kja'a na
ts'imbaxkua
k'e jña'a k'o
kja kja jñiñi.

B'EPJI 2
(na punkjü k'o
kja'a)
Ra kjotru ja
k'o pa'a na
punkjü ntee.

Ri usaji k'e gel
k'o pare ma ri
kjogü kja
ts'imbaxkua.

Jñanrrü na
jo'o pje ri tsja'a
mbara dya ri
sodye.

Ra sobüji yo
nte'e ri tsetrjo
50%

B'EPJI 3
(na punkjü k'o
kja'a)
Dya pepji.

Dya ra tsjaji ne
ts'imbaxkua o
ra tsjaji na pa'a
texe k'o kja'a.